

MAGYAR KARSZT- ÉS BARLANGKUTATÓ TÁRSULAT

MŰSORFÜZET

1981. május - június hó

A füzet tartalmazza:

A Magyar Karszt- és Barlangkutató
Társulat előadásait és közérdekű
közleményeit.

Május 5. /kedd/

17.00 óra Lukács László

Elrettentő példák

Az előadó az elmúlt hónapokban barlangokban tapasztalt néhány esetet mutat be, majd az ezekben a helyzetekben szerinte helyes eljárásokat ismerteti.

Az előadás helye:

Budapest, V.,
Kossuth Lajos tér 6-8.
III. emelet 337. sz.

Május 11. /hétfő/

17.00 óra Tihanyi Péter

Bulgária karsztvidékein II.
/barlangok/

A VMTE Foton csoport 1978-80 között 3 alkalommal szervezett barlangkutató vándortábort Bulgária karsztterületeire /Rusze melletti karszt, Rila-rodopei karszt, Glozsenei-planina/. E területek jelentősebb barlangjait ismerteti az előadó a színes diavetítéssel kísért előadáson.
/Karsztterületek megközelítése, táborozási lehetőségek, barlangok bejárásához szükséges felszerelések stb./

Az előadás helye:

Budapest, V.,
Kossuth Lajos tér 6-8.
VII. em. 707. sz.

Május 18. /hétfő/

17.00 óra Thieme András

Barlangkutató csoportok szervezési
tapasztalatai

I. Hogyan válasszuk ki a csoport
tagjait?

Az előadás egy három részes sorozat I. része.

/II. A csoport vezetése

III. A csoportvezető személye/

Az előadás témái/vázlatosan/

- A barlangkutatóvá válás folyamata, motivációja, indítékai, feltételei;
- A barlangkutatóval szemben támasztott követelményrendszer;
- A konkrét csoporttal történő azonosulás problémái.

Az előadás helye:

Budapest, V.,

Kossuth Lajos tér 6-8.

VII. em. 707. sz.

Május 25. /hétfő/

16.00 óra Cser Ferenc - Izápi Gábor -
Maucha László

Vizkémiai vizsgálatok Jósvalő
környékén

Az előadók öt forráson végeztek rendszeres napi vizkémiai elemzést. A nyári-őszi nyugodt vízhozamu periódusban a forrásvizek kémiai összetétele meglehetősen állandó. Árvizek előtt hirtelen változások vannak. A változások alapján megállapítható, hogy a forrás vizében mikor és milyen mértékben jelentkeznek a szivárgó vizek. Az eredményeket összehasonlítják a barlangi folyóvizek elemzési adataival és felhasználják a matematikai módszerrel kialakított karsztforrásmodell igazolásához.

Az előadás helye:

Budapest, V.,
Kossuth Lajos tér 6-8.
III. em. 337. sz.

A Karszthidrológiai és geológiai Szakosztály
vezetősége

1981. május 25-én 15^h-kor

tartja ülését.

A megbeszélés témája az 1981. évi munkaterv.

- o -

Az 1981. január 1-ével az OKTH főhatósága
alatt megalakult Környezetvédelmi Intézet-
ben Barlangtani Osztályt hoztak létre,
egyelőre 3 fős létszámmal.

Az Osztály feladatainak, munkájának ismer-
tetésére, a Társulattal való kapcsolatára
a későbbiekben visszatérünk.

H. T.

A Magyar Karszt- és Barlangkutató Társulat

XXVI. ORSZÁGOS VÁNDORGYÜLÉSE

Az MKBT megbízása alapján Társulatunk XXVI.
Országos Találkozóját

1981. június 26-27-28-án

az Észak-magyarországi Területi Szervezet
rendezi.

P R O G R A M

1981. június 26.

- 14.00-16.00: Vendégek érkezése MTESZ Szék-
ház, Miskolc, Szemere u. 4.
5. sz. terem
- 16.00-16.30: Megnyitó - köszöntések -
program ismertetése
- 16.30-17.30: Előadások a Bükk hegység
barlangjairól, és az Észak-
magyarországi Területi Szer-
vezet életéről
- 17.30-19.30: Csoportok beszámolói

21.00 órától Tábortűz, közös vacsora Királykúton /megközelíthető Majális parki busz végállomásáig autóbusszal, onnan gyalogosan/.

Szállás: ugyanitt, sátrakban, igények szerint kempingben, szállodában.

23.00 órától Éjszakai fotótúra a Lilla-barlangban

junius 27.

6.30 Marcel Loubens kupa, barlangi ügyességi verseny résztvevőinek találkozója a Majális parki autóbusz váróterem előtt.

8.00 Barlangi turák résztvevőinek találkozója ugyanitt.
/Hideg ebédre ki-ki maga egyénileg gondoskodik./

Az előzetes programban tervezett turák:

Diabáz-barlang:	nehéz barlang
Sziren-barlang:	könnyű barlang
Szivárvány-barlang:	közepesen nehéz
Kovácskői-barlang:	közepesen nehéz
Lilla-barlang:	könnyű barlang

18.00 Eredményhirdetés, közös vacsora Királykúton.

junius 28.

- 8.00 Morfológiai, hidrogeológiai és régészeti jellegű tanulmányi séták a Bükk hegység Nagy- és Kis-fennsíkjaira.
- 8.00 Találkozás a Majális parki autóbusz váró előtt.

A Társulat 1981. március 28-án tartotta
Tisztújító Küldöttközgyűlését az alábbi
napirendi pontok szerint: .

Elnöki megnyitó: Dr. Láng Sándor

Megemlékezés Gyenge Lajosról és Palánkai
Jánosról

Főtitkári beszámoló: Hazslinszky Tamás

1981. évi munkaterv és költségvetés: Hazs-
linszky Tamás, Házi Zoltán

Tisztikar felmentése

Jelölőbizottság javaslata

Szavazás

S Z Ü N E T

Hegedüs Gyula: Kuba /szines diavetítés/

Hévíz /szines film bemutatás/

Érmek, emléklapok, jutalmak, díjak átadása

Mandátumvizsgáló bizottság jelentése

Az új vezetőség megválasztása

Zárszó

A Közgyűlés az alábbi határozatokat hozta:

- 1/ A Közgyűlés jóváhagyólag tudomásul vette az 1978-80. évi társulati munkáról szóló főtitkári beszámolót, a Számvizsgáló Bizottság jelentését, valamint az 1981. évi munkatervet és költségvetést.
- 2/ A Közgyűlés a rendes tagok tagdíját 1982-től 150 Ft-ban állapította meg, az ifjúsági tagok, a tényleges katonai szolgálatot teljesítők és a nyugdíjasok 60 Ft-os tagdíját továbbra is meghagyta. Elfogadta továbbá azt a javaslatot, hogy a Társulat megbizásos munkáiban résztvevők a részükre kifizetett 1000 Ft-on felüli tiszteletdíj bruttó összege után 8 % tagdíjkiegészítést fizessenek.
- 3/ A Közgyűlés az Érembizottság javaslata alapján az alábbi érmeket és emléklapokat adományozta:

Vass Imre érem: Várszegi Sándornak

a Bükk-hegységben elért többévtizedes feltárási és feltárásirányítási tevékenységéért, kiemelten a legutóbbi években elért Lilla-barlangi feltárásért.

Kadic Ottokár emléklap: Mecseki Karsztkutató
Csoportnak

a Ny-i Mecsek speleológiai és karszt-
hidrológiai viszonyainak tudományos
feldolgozásáért.

Vass Imre emléklap: Honvéd Osztyapenkó SE.
Bekey Imre Gábor Bar-
langkutató Csoportnak

a Pál-völgyi-barlang új szakaszának
feltárásáért és előzetes dokumentálásá-
ért.

4/A Közgyűlésen került sor az 1980. évi fotó-
pályázat eredményhirdetésére.

A bírálóbizottság a pályázati anyag értékelése
után az alábbi döntést hozta:

I. díj: nem került kiadásra

II. díj: Végh Zsolt /Baradla/ - In memoriam
natura

Gönczöl Imre /Alba Regia/ - Kutyaág

Gönczöl Imre /Kijáso/ - Szürkület

III. díj: Gönczöl Imre /Stubai/ - Kapcsolatok

Kuttor Tibor /Meander/ - Béke-barlang
főág

5/ A Közgyűlés elfogadta az Elnökség javaslatát, melynek alapján

Horváth János
Dr. Kassai Miklós
Károlyi Ferenc
Söphen László pénzjutalomban

Hegede Tibor
Nagymihály Zoltán
Puskás György
Sólyom Frigyes
Nohl György
Kolontár József
Borka Zsolt
Jakab István
Bácskai László
Farkas Lajos
Réthy Zsófia
Németh Tibor
Hernádi Béla könyvjutalomban
részesültek.

A Társulat 1981. március 28-i Küldött Közgyűlésén megválasztott tisztségviselők.

ELNÖKSÉG

Tiszteleti elnök: Dr. Bogsch László

Elnök: Dr. Láng Sándor

Társelnökök:

Dr. Dénes György
Dr. Fodor István
Dr. Jánossy Dénes
Dr. Juhász András

Főtitkár:

Hazslinszky Tamás

Titkárok:

Házi Zoltán
Sohár István
Székely Kinga
Vid Ödön

Elnökség:

Dr. Balázs Dénes
Dr. Bársonyos Jenő
Dr. Böcker Tivadar
Dr. Gábori Miklós
Dr. Gráf Andrásné
Dr. Jakucs László
Dr. Kordos László
Maucha László

VÁLASZTMÁNY

Benedek Endre
Borzsák Péter
Csekő Árpád
Dr. Cser Ferenc
Csernavölgyi László
Eszterhás István
Gádoros Miklós
Hanusz Árpád
Hlavács László
Horváth János
Dr. Jaskó Sándor
Lénárt László
Lendvay Ákos

Magyari Gábor
Dr. Müller Pál
Rónaki László
Simsa Péter
Szolga Ferenc
Taródi Péter
Várszegi Sándor

Póttagok:

Hegedüs Gyula
Kováts Kázmér
Lukács László
Stock Gábor
Tihanyi Péter

Szakosztályok, szakbizottságok:

Bg.Klima. és Terápiái Sz.O.	Dr. Horváth Tibor
Biológiai Szakbizottság	Dr. Hajdu Lajos
Dokumentációs Sz.O.	Dr. Kordos László
Karszthidr. és geol. Sz.O.	Dr. Böcker Tivadar
Oktatási és Közműv. Sz.B.	Lénárt László
Óslénytani Szakbizottság	Dr. Jánossy Dénes
Ősrégészeti Szakbizottság	Dr. Gábori Miklós
Várbarlang Bizottság	Barátosi Kálmán
Vizalatti Bg.kut. Sz.O.	Kollár K. Attila
Ifjusági Bizottság	Gazdag László
Nemzetközi Kapcs. Biz.	Dr. Cser Ferenc

Érembizottság:

Elnök: Dr. Bogsch László
Tagok: Dr. Dénes György
Hazslinszky Tamás
Dr. Juhász András
Maucha László

Számvizsgáló Bizottság:

Elnök: Dr. Szathmáry Sándor
Tagok: Juhász Márton
Lendvay Ákos
P. tagok: Majoros Zsuzsanna
Dr. Veress Márton

Fegyelmi Bizottság:

Benedek Anikó
Ember Sándor
Hegedüs Ferenc
Dr. Kósa Attila
Dr. Szilágyi Péter
F. Tóth Géza

Cholnoky Jenő-pályázat

eredménye

A Cholnoky Jenő-pályázatra 1981-ban 14 pályamű érkezett be, melyek közül a Bekey Imre Gábor és a Denevér csoportok jelentését - 1980. évi munkaterv hiányában - a bírálóbizottság nem értékelte.

A 12 értékelt pályamű az alábbi pontszámot érte el:

Alba Regia Barlangkutató Csoport	96 pont
BSE Barlangkutató Csoport	37 "
Cholnoky Jenő Barlangkutató Csoport	86 "
FTSK-Speleoteam Barlangkutató Szako.	84 "
FTSK Delfin Vizalatti Barlangkutató Szakosztály	74 "
Kőbányai Barlangkutató és Hegymászó Szakosztály	61 "
Lóczy Lajos Barlangkutató Csoport	50 "
Mecseki Karsztkutató Csoport	88 "
NME TDK Barlangkutató Csoport	69 "
VMTE Baradla Barlangkutató Csoport	74 "
Ujpalota Sport Egyesület	36 "
Vértes László Barlangkutató Csoport	70 "

Az Országos Környezet- és Természetvédelmi Hivatal támogatásával együtt rendelkezésre álló keret alapján a bizottság egy első, két második és három harmadik díjat adott ki.

I. díj	Alba Regia Barlangkutató Csoport	5.000 Ft
II. díj	Cholnoky Jenő Barlangkutató Csoport	4.000 Ft
II. díj	Mecseki Karsztkutató Csoport	4.000 Ft
III. díj	VMTE Baradla Barlangkutató Csoport	3.000 Ft
III. díj	FTSK-Speleoteam Barlangkutató Szakosztály	3.000 Ft
III. díj	FTSK Delfin Vizalatti Barlangkutató Szakosztály	3.000 Ft

Az eredményhirdetésre és díjkiosztásra az MKBT XXVI. Vándorgyűlésén kerül sor /június 26-28./

H I R E K

Az Alba Regia csoport 1981. február 21-én a Cserszegtomaji-kutbarlangban térképkészítési munkák közben újabb 185 méter összhosszuságu járatrendszerrel fedezett fel.

Az eddigi szakaszokhoz képest 5-6 méterrel mélyebb szinten levő járatokban időszakos víz-visszaduzzasztásra utaló nyomok láthatók.

A falakon sok helyen foltokat képező fekete, vörös és kék, feltehetően mikroorganizmusok által létrehozott szineződések mutatkoznak.

A barlang felmért hossza jelenleg: 1338 méter.

K. J.

- o -

A DPA hírügynökség Kuala Lumpurból érkezett jelentése szerint Malaysia Sarawak nevű államában - Borneo szigetén - a Mulu Nemzeti Parkban az angol Királyi Földrajzi Társaság kutatói felfedezték a világ legnagyobb méretű barlangját. A barlang két kilométer hosszú,

egy kilométer széles és 200 méter magas. A 3 éve a területet vizsgáló expedíció egy kb. 50 kilométer hosszú barlangrendszer /1/ is feltárt a területen /Süddeutsche Zeitung 1981. II. 2./.

A trópusi karsztok ugyan meglepő karsztformákat produkálnak, de ekkora fesztávolságu boltozat állékonysága nehezen képzelhető el. Így a hír megerősítésre szorul.

N. F.

- o -

A Vörös Meteor "Diogenes" csoportjának egy tagja - Csepreghy Ferenc - 1981. januárjában részt vett a moszkvai barlangkutatók kaukázusi expedíciójában. Az expedíció célja a Rozskao falutól 13 km-re, 1800 m tengerszint feletti magasságban nyiló - eddig ismeretlen mélységű "Majzkaja" /Májusi/-barlang volt. Az expedíció során egy 3 napos /-260 m-en/, és egy 6 napos /-400 m-en/ földalatti tábor segítségével kísérelték meg elérni a végpontot. Ez a második tábor 5. napján sikerült.

A szifonnal végződő barlang főága 3,5 km hosszú és 500 m mély, a felmérés helyszíni kiértékelése szerint.

A 3 hetes expedíció résztvevői - a feltáráson kívül - a barlang felmérésével, fotódokumentáció készítésével, kőzet- és ásványminták gyűjtésével foglalkoztak. Érdekesség a nagy tömegű montmilch bevonat.

T. A.

- o -

1981. április 5-én zárult Siófokon a Dél-balatoni Kulturális Központ Házában a Bakonyhegység karsztját bemutató sikeres fotó- és dokumentum kiállítás.

A március 20-án nyílt bemutatót a Dél-balatoni Kulturális Központ anyagi támogatásával a Cholnoky Jenő Barlangkutató Csoport rendezte.

Dr. V. M.

A Dekey Imre Gábor Barlangkutató Csoport megkapta a kutatási engedélyt a Pál-völgyi-kőfejtő barlangjaira.

A megkezdett rendszeres kutatás eddig a következő eredményeket hozta:

- a Harcaszáju-barlangban a Pannónia-folyosó DK-i végét lezáró omladékos átjárót bontottuk, és a folyosó további 20 m-es szakaszát tártuk fel. E járat vége egy omladékkal kitöltött hasadékon keresztül összefüggésben van a Bagyura-barlanggal.
- a Pál-völgyi-barlang ÉK-i részén, a Kőhid-terem labirintus omladékában a barlang hivatalos térképezését végző Alba Regia Barlangkutató csoport tagjaival közösen új barlangszakaszt fedeztünk fel. Később a rendszer egy újabb, K-DK felé tartó főhasadékába jutottunk, majd erre merőleges, DNY-i irányu járatrendszerre bukkantunk. A feltárást követő térképezés kimutatta, hogy az új szakasz É-i részén 20-25 m-re közelíti meg a Mátyás-hegyi-barlang Meteor-ágát. DNY-i vége a Hód-járat folytatásában lévő Lapos-terem térségébe esik. Felmért hossz: 450 m, legmélyebb pontja -45 m a bejárat szintjéhez képest /lsd. térkép/.
- a Pál-völgyi-barlang decemberben felfedezett DK-i része a bejárások folyamán újabb összekötő folyosókkal és felső járatokkal gyarapodott. A Tollas-terem omladékán keresztül jutva újabb nagyméretű folyosókat és termeket tártunk fel. A szakasz látványossága egy ritkaságszámba menő heliktit csoport és egy a Dudai-hegység viszonylatában egyedülálló méretű 80 cm-es sztalagmit.

- csoportunk március végén egyhetes kutató-
tábort szervezett az új rész feltérképezése
és kutatása céljából. A rendszer legdélibb
pontját képező Y-ágban sikeres bontással
ujabb jelentős szakaszt tártunk fel. A K-
DK-i és DNY-i irányu járatokból álló rend-
szer hossza 436 m, legmélyebb pontja -80 m
a bejárat szintjéhez képest. Itt mintegy
3 m² felületű, minimum 1,5 m mélységű kis
tó is található. Az aljzatot hatalmas szept-
táriás repedésekkel agyagdombok alkotják,
melyek a szakemberek számára rengeteg in-
formációt hordoznak a barlang kialakulására,
fejlődésére vonatkozóan. Az aljzat szinte
egyedülálló cseppkőmedencéinek, cseppkő-
csészéinek, gyöngyfészkeinek, az időszakos
vizfolyások medreinek és az agyagdomboknak
a megóvása érdekében az utvonalat kordonnal
kivánják biztosítani. Ennek elkészültéig
minden érdeklődő szives türelmét kérjük.

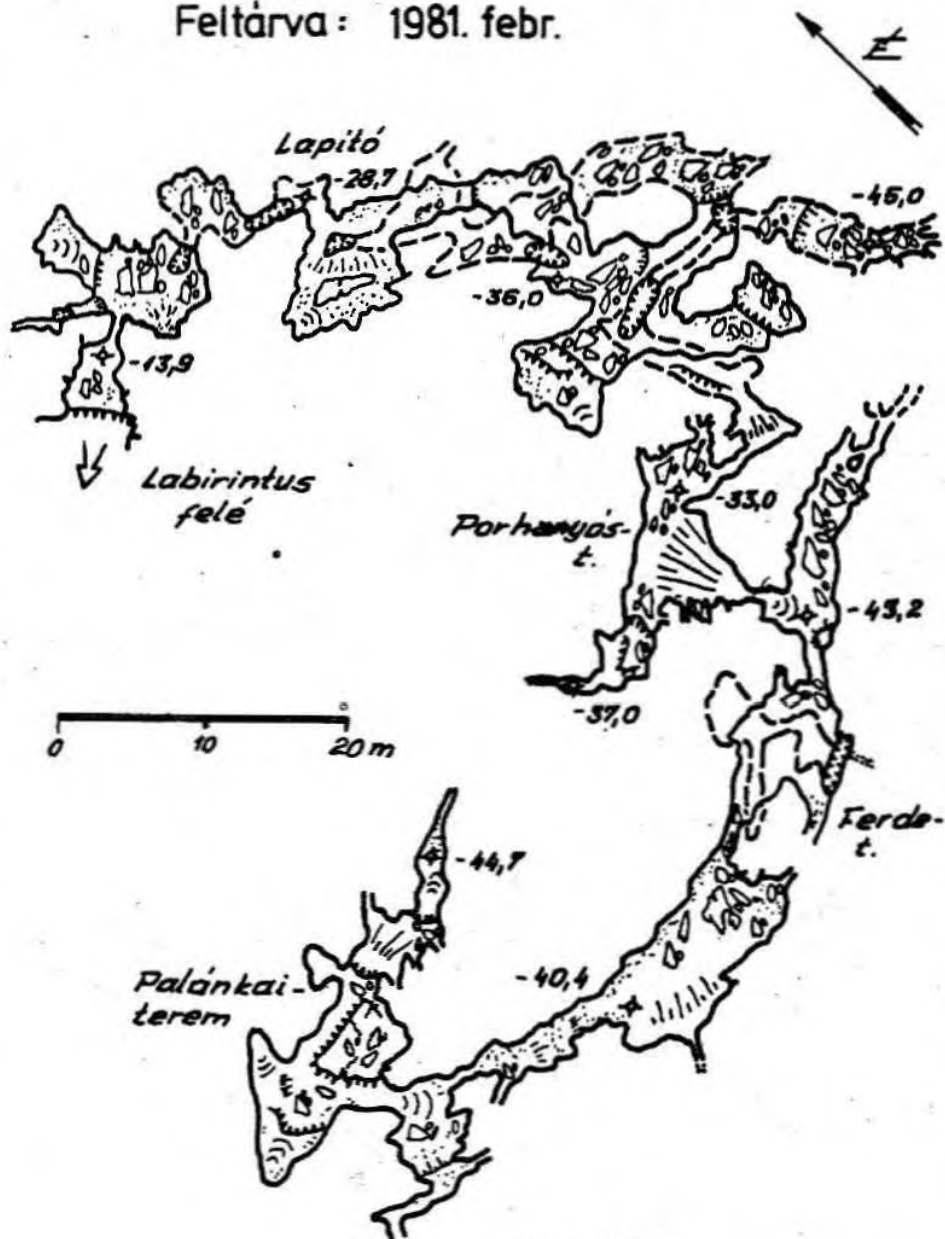
A Kárpát József vezetésével végzett térképező
munka során a D-i részben felmért szakaszok
hossza összesen 1355 m, a többi becsült hossz
200-250 m. Ezekkel és a Kőhid-termi szakaszok-
kal együtt a Pál-völgyi-barlang összhossza
meghaladja a 3000 m-t.

Végül köszönetünket fejezzük ki a tábor mun-
kájában időszakosan résztvett vendégkutatók-
nak, név szerint is kiemelve Sánta Sándort
/MÁV BVKH SC/ és Genersich Györgyöt /BEAC/.

K. Gy.

PÁL-VÖLGYI-BG. „TÉRKÉPÉSZ-ÁG”

Feltárva: 1981. febr.

Felmérte:

Az Alba Regia és Bekey csop.
1981. febr. - márc.

Szerk.: Kárpát József

Az Országos Környezet- és Természetvédelmi Hivatal Budapesti Felügyelősége felvételt hirdet a Pál-völgyi-barlangban egy főfoglalkozású turavezetői munkakör betöltésére /Budapest, II., Szépvölgyi ut 162./

Munkaköre a barlang látogatóinak rendszeres vezetése, ügyeleti szolgálat ellátása, valamint a felügyelőség területén található barlangok ügyvitelének végzése.

A felügyelőség várja mindazok jelentkezését, aki kedvet éreznek a fenti munkakör betöltésére.

Bérezés megállapodás alapján. Jelentkezés levélben /Budapest, V., Királyi Pál u. 6./ vagy a 173-500-as telefonszámon.

Kopasz Margit sk.

Országos Környezet- és Természetvédelmi Hivatal Budapesti Felügyelőségének igazgatója

Megjelent

a Nehézipari Műszaki Egyetem Közleményei
sorozatban a

Karszt- és Barlangkutatók I. Országos

Tudományos Diákköri Találkozójának

előadásai

Kapható korlátozott számban a Társulat
Titkárságán.

Ára: 50 Ft.

Felhívjuk azon tagtársak figyelmét, akiknek a XXV. Vándorgyűlésen /Tatabányán/ piros selyemembléma nem jutott, hogy a pótlás elkészült, a Társulat Titkárságán átvehető.

A Karszt és Barlang 1981. I. számának lapzárta

1981. augusztus 31.

Az ebbe a számba szánt anyagokat fenti határidőig kérjük a Társulat Titkárságára leadni.

MTESZ - egyesületi használatra !
Kiadja: Magyar Karszt és Barlangkutató
Társulat
Készült: 1000 példányban
81/1420 MTESZ Házinyomda, Bp.
Felelős vezető: Deli Sándor